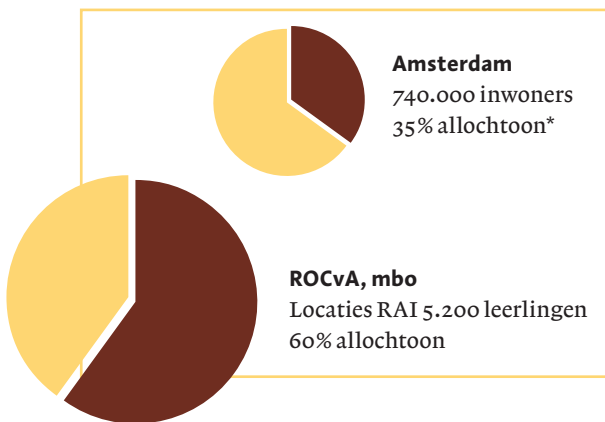

Wat doen zij aan culturele diversiteit? Drie in het land

Dat de groene scholen witte bastions zijn, is bekend. Er is zelfs een community opgericht om hier wat aan te doen. Misschien interessant om eens te kijken wat die andere scholen, de OCW scholen, aan 'multiculti' doen? We vroegen het in Amsterdam, Almelo en Steenwijk.

De **werkmaatschappij RAI** van het grote roc van Amsterdam heeft sinds zes jaar een speciaal programma sport en cultuur: Meeting Point. In eerste instantie voor mbo-leerlingen van de afdelingen Welzijn, Gezondheidszorg, Sport & bewegen, maar inmiddels zijn de activiteiten uitgebreid naar andere werkmaatschappijen en opleidingen. Projectleider Koos Keus vertelt dat het hoofddoel de school 'vriendelijker maken' is, door meer binding, meer samenhang. "Het project draait om kijken en bekeken worden. Dat geeft plezier, een lossere sfeer en kennismaken van elkaar en elkaars cultuur."

Het project bestaat uit vier onderdelen. Ten eerste zijn er workshops sport en cultuur, op de grens van binnen en buiten school. Van koken, theater en koor tot streetdance of kickboksen in het fitnesscentrum. Uitgangspunt is dat er een link is met het onderwijsprogramma en dat het aansluit bij de wensen en ervaringwereld van de leerlingen. Soms geldt dat deelname studiepunten oplevert of dat een verslag past in het portfolio. Die verankering van de activiteiten in het onderwijs is een prioriteit. De wettelijke workshops worden gegeven door externe deskundigen, culturele instellingen of kenners van de leefwereld van de deelnemers. "Om een idee te geven: momenteel doen 400 van de 1.200-1.500 BOL-leerlingen hieraan mee."

Tweede onderdeel zijn jaarlijkse sport- en cultuurdagen, op de verschillende locaties. Het Stedelijk Jongerenwerk Amsterdam is hierbij betrokken. Aan deze dagen doen alle leerlingen van de betrokken opleidingen mee.

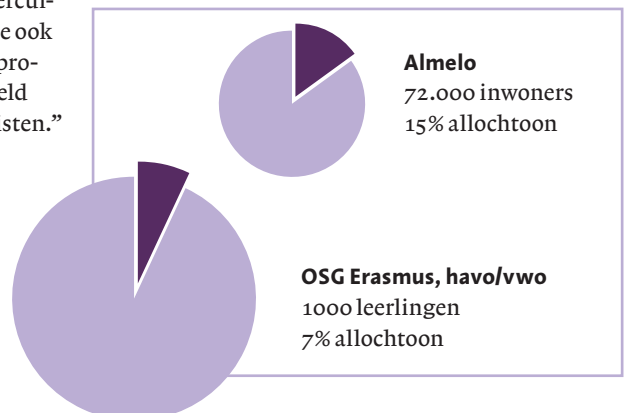
Een andere happening is de jaarlijkse talentendag, in samenwerking met het festival Mundial te Tilburg, waaraan de Amsterdamse winnaar mag deelnemen. En als vierde zijn er op school activiteiten, discussies en voorstellingen van theatergroepen. Koos Keus: "Vaak van streetwise groepen, en die gaan over maatschappelijke, interculturele onderwerpen die ook weer raken aan het lesprogramma en de leefwereld van leerlingen en cursisten."

Al deze sportieve en culturele activiteiten, waaraan in totaal 2/5 van de leerlingen meedoet, hebben dus als doel de integratie binnen de jaargroepen en

het schoolklimaat te verbeteren. Om leerlingen, zowel BOL als BBL, uit alle culturen te laten samenwerken, op en buiten school. "School is meer dan een plek waar je alleen bent om een beroep te leren. De leerlingen en jongeren uit de buurt kunnen er van 's ochtends tot 's avonds terecht."

Hij vertelt dat Meeting Point behoort tot het takenpakket van twee vaste mensen. Daarnaast is het een erkende leerplek en zijn er stagiaires, van eigen en andere mbo- en hbo-opleidingen. De subsidie waarmee het project deels werd betaald zal stoppen. Voorlopig zal de 'RAI' het project zelf bekostigen. Koos Keus hoopt dat het College van Bestuur de wens om het project roc-breed te maken zal blijven uitvoeren.

Op de website van de **St. Canisius schoolengemeenschap** in het Twentse Almelo vinden we als een van de drie onderdelen van de schoolmissie: 'Onze school wil leerlingen en personeel een op de samenleving gerichte leer- en werkomgeving bieden, waarin de leerlingen vanuit de katholieke levensvisie en met respect voor andere levensvisies ( ) bewust worden gemaakt van hun rol als verantwoordelijk burger.' Betekent dat ook aandacht voor culturele diversiteit? Nee, zegt locatiedirecteur Delnooz, althans niet buiten de vakken levensbeschou-

Op de heide van Havelte bij Steenwijk: kennismaking tussen culturen plus kennismaking stad – platteland

wing en maatschappijleer. Op deze school zitten eigenlijk ook geen allochtone jongeren, zegt hij, die gaan naar een openbare school. Dan bellen we de locatiedirecteur van de havo/vwo afdeling van een van deze scholen, Marcel ten Vergert. Hij vertelt dat de meeste van oorsprong Turkse leerlingen in Almelo op het openbare vmbo te vinden zijn, niet op St. Canisius en al helemaal niet op het groene vmbo.

Op de vmbo-vestiging zijn het er meer, maar op het havo/vwo van scholengemeenschap Erasmus zijn ongeveer 75

leerlingen van het totaal van 1.000 allochtoon - hoewel allochtoon niet de juiste benaming is voor de jongeren wiens (over)grootvaders uit Turkije naar Almelo kwamen om te werken in de textielindustrie. Inclusief zo'n tiental leerlingen van oorsprong uit andere niet-westerse landen. Ten Vergert vergelijkt deze groep dan ook met andere groepen jongeren op school, die vanwege hun afkomst, wederzijdse vrienden en interesses naar elkaar toetrekken, en verder met iedereen wel omgaan. Multiculturele onderwerpen komen op het Erasmus expliciet aan de orde in het

verplichte vak maatschappijleer. Verder kunnen ze onderdeel zijn van vakoverstijgende projecten als Burgerschap. Ten Vergert noemt verder de keuzerichting Kunststroom, waarin leerlingen 'met hoofd, hart en handen' werken aan een project over Afrika, met drama, muziek en handvaardigheid. Ten Vergert is geen voorstander van speciale 'allochtonen'-projecten. "Dan benadruk je de scheiding, terwijl het gaat om de verbinding. Kijk, als een meisje wordt gepest dan gaat het om het pestgedrag, en niet om het Turks-zijn van de pester in kwestie." Het is dan ook daarom dat multicultu-

Culturele diversiteit

Het begrip culturele diversiteit is afkomstig van de dit schooljaar als Groene Kennis Coöperatie-project gestarte Community culturele diversiteit groene scholen (een hele mond vol). Onze uitleg van het begrip aan de contactpersonen van de drie scholen was: 'Als het maar heeft te maken met de multiculturele samenleving.'

rele onderwerpen zijn geïntegreerd in het reguliere programma.

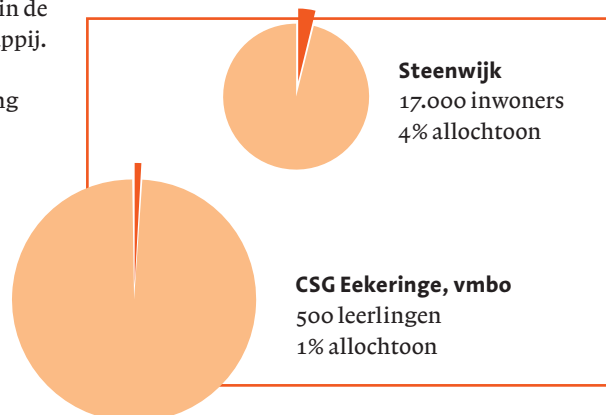
Afgelopen september vond in Steenwijk, in de kop van Overijssel, een uitwisseling plaats tussen de vmbo-afdeling van de **christelijke scholengemeenschap Eekeringe** en het Haagse Nova College. Een college waar buitenlandse jongeren die net in Nederland zijn een tweejarig instroomprogramma volgen om zo snel mogelijk Nederlands te leren en thuis te raken in de Nederlandse maatschappij.

Doel van de uitwisseling was de vooroordelen tussen de leerlingen wegnemen en de cultuurverschillen tussen een stedelijke en een plattelandsgemeente laten zien. Dat vertelt docent Feico Wiersma, een

van de initiatiefnemers. De uitwisseling kwam min of meer toevallig tot stand: de school ligt in de buurt van de plek waar de 'Haagse' jongeren een week verbleven om kennis te maken met aspecten van de Nederlands cultuur. Alle zestig allochtone leerlingen bekeken het schoolgebouw en namen een kijkje bij enkele lessen van de vmbo-bovenbouw. Ze werden rondgeleid door vierdejaars WIE-leerlingen**, die eveneens hielpen bij de voorbereidingen van de ontvangst.

"De Haagse leerlingen zagen een ander dan het stadse Nederland. Ze zagen dat het platteland in dit land ook ontwikkeld is, vaak in tegenstelling tot dat van hun thuisland. Ze maakten een fietstocht in de landelijke omgeving en voerden opdrachten uit voor biologie, geschiedenis en aardrijkskunde, bijvoorbeeld bij de hunebedden van Havelte."

Tien Haagse leerlingen die dat mochten en wilden, logeerden een nacht bij een gastgezin van een Steenwijkse leerling. De gastgezinleerlingen mochten op hun beurt naar de bonte slotavond van de Haagse leerlingen, met halal eten, en ze gingen mee bij hun stadsrondleiding. In november trokken vervolgens ongeveer zestig mensen van Steenwijk naar Den Haag; onder anderen de WIE-leerlingen en de gastgezinleerlingen. Wiersma vertelt dat men bewust heeft gekozen de enthousiaste leerlingen naar Den Haag te sturen, om het in eerste instantie klein en veilig te houden. "De uitbreiding komt dan wel. En het mooie is dat je aan zo'n uitwisseling veel kunt koppelen, bijvoorbeeld een bezoek aan de Tweede Kamer of het bespreken van politiek en asielzoekers bij maatschappijleer." De uitwisseling zal een vervolg krijgen. De twee scholen bereiden nu samen sportdagen in Steenwijk voor, voor leerlingen van diverse scholen. Het programma is examenonderdeel voor de WIE-ers. Feico Wiersma hoopt dat hiermee het thema integratie structureel op de schoolagenda staat. □

* Alle getallen zijn afgerond. Niet-westerse allochtonen (A'dam: 1e en 2e generatie)
** WIE : Welzijn, Informatietechnologie en Economie